

Sva zahvala pripada samo Allahu, neka su mir i salavat na Allahovog Poslanika, na njegovu porodicu, njegove ashabe i sve one koji ga slijede, a zatim:

Bilježi Buhari u poglavlju "Dobra djela zadnjih deset dana ramazana", kao i Muslim u poglavlju "Radnje zadnjih deset dana mjeseca ramazana" od majke vjernika, 'Aiše ؓ da je rekla: "Kada bi nastupilo deset (zadnjih) dana (ramazana), Allahov Poslanik ﷺ pritegao bi svoje haljine (povukao se od supruge), oživljao svoju svaku noć (većom pobožnošću) i budio svoje ukućane (i ljude u *i'tikafu* na pobožnost)." I rekla je: "Allahov Poslanik ﷺ bi zadnjih deset dana činio 'ibadet više nego u bilo kojim drugim danima."

Allahov Poslanik ﷺ je izdvajao zadnjih deset noći mjeseca ramazana čineći mnogo dobrih djela i 'ibadeta u njima, te podstičući druge na to, a od tih 'ibadeta su:

1. Oživljavanje noći:

Značenje oživljavanje noći jeste provođenje noći u obavljanju namaza, učenju Kur'ana, zikru i dr. I sa prethodno spomenutim hadisom se misli na oživljavanje cijele noći, a također znači i oživljavanje većine noći. Tako da će se ljudi truditi i takmičiti da, shodno mogućnosti, ožive što više od noći mogu.

2. Buđenje ukućana (porodice):

Govor 'Aiše ؓ „budio svoje ukućane“ znači budio bi svoje supruge za noćni namaz. Prenosi se od 'Alija ؓ da je Allahov Poslanik ﷺ budio svoje ukućane (porodicu) zadnjih deset noći ramazana. [Hadis hasen, bilježi ga Tirmizi]. I prenosi se od Ibn 'Omera da je Ibnul-Hattab ؓ budio svoju porodicu za namaz kada bi nastupila polovina noći i učio bi {Naredi porodici svojoj da namaz obavljaju i istraj u tome!}. [Sahih, bilježi Malik u djelu El Muvetta']. I rekao je Sufjan es-Sevri: "Kada nastupi deset zadnjih dana ramazana najdraže mi je činjenje 'ibadeta

po noći kao i činjenje dobrih djela, te buđenje ukućana i čeljadi na namaz, ako su u mogućnosti za to." [Letaif el Me'arif fima li mevasim el 'ilm el vezaif li Ibn Redžep el Hanbeli].

3. Stezanje struka (intenziviranje 'ibadeta i nepribližavanje suprugama):

U tefsiru ovoga stoji da to znači činjenje što više 'ibadeta, ali ovaj tefsir je slab jer je 'Aiša ؓ rekla „intenzivirao 'ibadete i ne bi se približavao suprugama“. 'Ne bi se približavao suprugama' je spomenuto nakon toga da bi 'intenzivirao 'ibadete' ؓ. A ispravno značenje ovoga jeste ono na čemu su se složili učenjaci, a to je da se pod 'stezanje struka' (bukvalni prijevod) misli izoliranje od žena (nepribližavanje suprugama), a dokaz za to nam je da je on ؓ zadnjih deset dana provodio u *i'tikafu*, a onaj ko se nalazi u *i'tikafu* takvom je zabranjeno približavanje ženama.

4. El I'tikaf:

El I'tikaf je boravljenje u mesdžidu radi odvajanja za

'ibadet i prekidanja dunjalučkih veza koje odvrćaju od Ahireta. Bilježi se u dva sahiha da je 'Aiša rekla: "Allahov Poslanik bi zadnjih deset dana ramazana provodio u i'tikafu sve do svoje smrti. Nakon njega su to nastavile njegove žene." Ovih deset zadnjih dana je provodio u i'tikafu posvećujući sve svoje vrijeme za 'ibadet svome Gospodaru, dozivajući Ga, veličajući Ga, spominjući Ga i doveći Mu.

5. Traženje lejletul-kadr:

Rekao je : "Tražite lejletul-kadr u zadnjih deset dana ramazana." [Muttefekun 'alejhi]. I rekao je : "Ko provede lejletul-kadr u namazu vjerujući i nadajući se Allahovoj nagradi biće mu oprošteni prethodni grijesi." Vrijednost ove noći kod Allaha je ogromna, a nagrada za činjenje 'ibadeta u njoj je jednaka nagradi činjenju 'ibadeta hiljadu mjeseci drugih noći.

6. Učenje Kur'ana:

Učenje Allahove Knjige u ovom mjesecu ima ogromnu

vrijednost. Rekao je Uzvišeni: {U mjesecu ramazanu počelo je objavljivanje Kur'ana} [El Bekara: 185]. Zbog toga je Allahov Poslanik mnogo učio Kur'an pred 'Džibrilom , svake noći mjeseca ramazana. [Muttefekun 'alejhi]. Selef je davao veliku pažnju i posebnost učenju Kur'ana u toku ramazana, jer su znali vrijednost njegovog učenja u ovom mjesecu, a pogotovo su ga učili zadnjih deset noći. [Letaif el Me'arif li Ibn Redžep].

Završetak: Ostalo je samo nekoliko dana i ulazimo u zadnjih deset dana, pa pripremite se, o muslimani, i intenzivirajte svoje 'ibadete, jer tako nam Allaha, zaista je ogromna blagodat za onoga ko ih provede u 'ibadetu. Uistinu je ovo velika prilika, pa propao je i izgubio onaj ko je propusti. To su najbolje noći u cijeloj godini, kao što su nam to pojasnili učenjaci.

Allahu, počasti nas da dočekamo deset noći ramazana, i olakšaj nam da činimo dobra djela i 'ibadete u njima. Neka su mir i salavat na našeg Poslanika Muhammeda, na njegovu porodicu i ashabe.

'IBADETI

zadnjih deset dana ramazana

El Himma
Islamska država
Ramazan 1438.